Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercurea si Sambat'a.

Pretiulu

pentru Sibiiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau càte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare càte 7 cr., la a dou'a si a trei'a càte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului „Observatoriulu“ in Sibiiu.

Nr. 66. — Sibiiu, Sambata 16/28 Augustu. — **1880.**

Din Romani'a.

Scirile càte ne vinu dela cunoscutii nostrii, atàtu din capitala càtu si din alte parti ale Romaniei, anume cele relative la cestiunea orientala, sunt neasemenatu mai insuflatórie de grija pentru o noua conflagratiune, decàtu se pótea combiná din cele comunicate prin pressa dincóce de munti. Se pare cà partea cea mai mare a pressei austro-unguresci lucra inadinsu, cá se ametiésca mintile omenesci, spunendu sau contrariulu din ceea ce se intempla in realitate, sau numai adeverulu pe jumatate si demintîndu astadi ceea ce au publicatu eri. Vinu apoi diariele din Bulgari'a si tinere precum sunt, sciu totusi se'ti dispute cu frunte de feru adeverat'a stare a lucruriloru, se'ti mintia in façia. Tóta lumea vede, cum vapórale russesci desbarca pe tiermii Bulgariei pusci, tunuri, munitiune, oficiari si soldati russesci; consulii cá si corespondentii straini, descriu ceea ce vedu si audu, le tramitu mai departe; le vedu si romanii, le publica si ei; bulgarii inse respundu la tóte, cà sunt numai minciuni romanesci, cà romanii sunt vrasmasii loru, cà trebue se ia mesuri aparatórie contra romaniloru.

Este unu prea vechiu adeveru, cà ómenii emancipati, scapati de curendu din starea sclaviei si ajunsi la libertate, sunt de regula fórte ingrati, insolenti, inpertinenti, nerusînati. Acésta nota caracteristica a libertiniloru emancipati erá bine cunoscuta in Rom'a vechia. Se intemplase adesea, cà sclavi dati in libertate de càtra domnii loru, de buna voia, din gratia si generositate (ego ajo hunc hominem liberum esse), preste puçinu totu ei treceau pe la nasulu patroniloru, cá si cum ei aru fi fostu domnii celora, isi bateau jocu de ei si le faceau multe rele. Din acésta causa Romanii au si decretatu càteva legi aspre contra libertiniloru, in poterea carora cadeau sub pedepse grele pentru ingratitudine.

Libertini sunt bulgarii, de aceea ei se pórta cá si caii si boii scosi érn'a din grasduri, din staule, lasati in voi'a loru, fàra capestru sau fune. Dara ei se incredu in omnipotenti'a Russiei si preste totu in panslavismu; de aceea si cutédia se amerintie cu resboiu pe Romani'a. Bandele de hoti, despre care fu vorb'a in Nr. precedente, intra in Dobrogea cu scirea si cu voi'a ministeriului bulgarescu din Sofi'a. Romanii n'au uitatu nici-decum, cà atàtu in dilele lui Alexandru Dim. Ghica, mai anume la 1839 si 1841 càtu si sub Georgie Bibescu consulii russesci formau totu din bulgari, candu bande hotiesci, candu cete de rebeli, spre a turburá tiér'a, a compromite pe gubernulu romanescu in ochii Europei, cu scopu firesce de a dá probe, cà romanii nu sunt capabili de a se guberná ei pe sinesi, cà ori-care s'ar face Domnu dintre ei, nu ar sci se domine si se sustîna pacea publica; de aceea trebuea se vina unu generalu muscalescu cu trupe muscalesci, cá se tîna pe „rebelii“ romani in freu (vedi istori'a moderna a Romaniei dela 1830 pàna la 1855). Ce vi se pare inse, cà si corespondentele nemtiescu din Bucuresci alu diariului „Siebenb. d. Tagblatt“ dela Sibiiu, vorbindu despre banditii din Dobrogea, totu cu asemenea scopu scriá mai deunadi, cà romanii din Romani'a nu sunt capabili de a organisà tieri si a guberná, cà-ci de ar fi, nu s'ar inmulti talcharii in Dobrogea. Sunt celu puçinu 35 de ani, de candu Russi'a domnesce preste Cercassianii si Cecentii din Caucasu, si se afla pàna astadi in lupta necontenita cu banditii. De ani cincidieci Franci'a nu póte esterminá pe bandele din Algiru, ba nici chiaru din vreo trei departemente ale Franciei. Gubernulu austriacu esterminase din doue sate venetiane pe toti barbatii dela 18 ani in susu, si in Ungari'a dintr'unu singuru comitatu (Somogy) a inpuscatu si spendiuratu in 16 ani (1849—1865) la trei sute de persóne, fàra cá se fia potutu esterminá sementi'a banditiloru. Cu tóta crudimea turcésca, provinciile otomane au fostu totudeauna pline de talhari in 500 de ani. Totu asia si in regatulu neapolitanu, in càteva provincii ale Spaniei, in partile muntóse ale Bavariei etc. Ce veti dice de Irlandi'a, unde dio'a mare nu e cineva siguru de viétia? Dara in Ungari'a?! Si óre tóte acelea guberne sunt neapte de a organisá si guberná?

Cu totulu alt'a este situatiunea si alt'a starea cea adeverata a lucruriloru in Romani'a.

O vórba cá o suta: Nici Russi'a nici panslavismulu nu potu se sufere tractatulu dela Berlin, si fiindu-cà decisiunile aceluia nu se potu schimbá pe cale diplomatica, in momentulu datu voru recurge érasi la sabiia. Romani'a le stà in drumu, dara se incérca se o castige in partea loru, candu prin promissiunile cele mai stralucite, candu prin amerintiari si denuntiari. Cele publicate de „Pesti Naplo“, de „Kelet“ si alte diarie magiare dupa „Democratia nationala“ a dlui Grigorie Sturdza despre luarea Transilvaniei prin muscali si unificarea ei cu Romani'a, sunt prea adeverate si sciute mai bine de unu anu. Fiindu-cà gubernulu actuale alu Romaniei, dupa cele intemplate in a. 1878 a perdutu orice voia de a mai face causa comuna cu Russi'a, diplomati'a russésca aflà curendu pe omulu care se'i faca pe voia. Acela este, precum se scie prea bine, dn. Grigorie Sturdza, fiiulu fostului domnu Michailu Sturdza, a carui fiica este soçi'a principelui Gorciacoff junior; asia dara cuscrime buna. Intr'aceea magiarii mana barbatesce ap'a pe mór'a muscaliloru, mai virtosu prin legi sugrumatórie de limbi si nationalitati, caroru asemenea nu se mai vedu in tóta Europ'a civilisata. Tóte acelea legi si chiaru cele mai próspete, anume cea din anulu trecutu si chiaru cea urbariale din acestu anu, sunt traduse si comentate la St. Petersburg in limb'a russésca. De acolo le cunósce si „Democratia nationala“, éra nu de a dreptulu din Transilvani'a.

Nu este asia de multu, de candu Russi'a mai facù o cercare in Bucuresci, promitendu doue milióne ruble de argintu si alte doue porturi la mare (unde? nu se spune), cu conditiune firesce, cá in resboiulu cumplitu, despre care se crede cà nu mai póte fi amanatu pe ani inainte intre Austro-Ungari'a si Russi'a, armat'a Romaniei se se bata érasi alaturea cu a Russiei.

Pre candu se facu incercari de acestea in Bucuresci si Jasi, bulgarii au ordinu datu, cá se tina in necurmata agitatiune si grija càtu se póte mai multe trupe romanesci in Dobrogea, prin organisare de bande hotiesci, care se le ocupe di si nópte, pentru-cá dóra li se va urî romaniloru si se voru supune la tóte vointiele cabinetului din St. Petersburg. Intr'aceea cavaleri'a romanésca inpusîca cum s'ar dá mai bine in vorba cu dens'a, a inceputu mai àntaiu a se certá cu Mierl'a si ai dice:

„Merlitia, Merlitia,
Pasere pestritia,
Glasu de copilitia
Cu-ochi de porumbitia,
Cu gusi'a plevitia,
La aripi jalnica
La gura falnica
A mea ibovnica!
Eu te-am invetiatu
Si te-am si rugatu,
Cuibulu se nu'ti faci
In crengi de copaci,
In margini de drumu,
In tufe de-alunu.
Caruceru m'oiu face
Si pe drumu oiu trece,
Cu cara
Cu povara,
Cu marfuri aenesci,
Aenesci si domnesci,
Érb'a cà ne place,
Conacu cà ne-om face
Boi oru dejuná,
Topóra oru luá
In codru oru intrá
Si ei oru taiá
Restei
Bolfei,
Si dalbe stramanari,
Cá drepte luminari,
Preste cuibu ti-oru dá
Cuibulu ti-oru sfarmá,
Tu te-i maniá,
Susu te-i ridicá
Si me-i blastemá!“

Asia cuventà Sturdiulu si asteptà apoi cu nerabdare se véda ce i-a respunde alés'a ànimei sale?... ce-i va dice ea?...

Foisiór'a „Observatoriului“.

Ornitologi'a poporala romana.

Sturdiulu.

I.

M'am incredintiatu, cà romanii au mai despre fiacare pasere càte un'a séu mai multe legende, unele mai lungi si mai interessante, altele mai scurte si mai puçinu interessante, dar numai intemplarea póte se ni le descopere pe tóte, numai intemplarea póte se ne pue intr'o positie asia de fericita, de a le potea scóte la lumina din intunereculu, unde stau ascunse de seculi.

Nu mai departe: unu romanu din satulu Ilisiesci in Bucovin'a, anume Vasilie Ungurénu, mi-a spusu cà elu a auditu cu vr'o càti-va ani mai inainte dela altu romanu totu din Ilisiesci, o legenda fórte frumósa si interessanta despre Sturdiu, inse din tóta legend'a acésta numai atàta a potutu se'si mai aduca aminte, cà adeca Sturdiulu a fostu dintru inceputu fetioru de imperatu si mam'a lui s'a chiamatu Minodor'a.

Am âmblatu unu anu intregu dupa romanulu, despre care mi s'a disu cà scie legend'a acésta, dar in zadaru mi-a fostu tóta alergatur'a si cautarea, cà-ci n'avui norocu se'lu mai potu aflá.

Intemplarea póte cà mi'lu va scóte candu-va inainte, si atunci... vomu avea si acésta legenda a Sturdiului, se intielege cà daca numai nu va fi uitat'o si elu cá V. Ungurénu.

Pàna atuncea inse vomu vorbí aicea despre alta legenda a Sturdiului, pe carea neobositulu cultivatoriu alu musicei si literaturei nóstre poporale d-lu Teodoru T. Burada a cules'o dela romanii din Dobrogea,[1]) si carea e de o frumusetie necontestabila, mai alesu fiindu compusa in versuri.

[1]) Vedi Convorbiri literare. an. XIV. Iasi. 1880. p. 113. —

II.

Legend'a din cestiune are fórte mare asemenare in privinti'a coprinsului cu baladele „Cuculu si Turturic'a“,[1]) „Barbatulu urîtu“,[2]) si „Todoriti'a si Mosînégulu“.[3])

Pe candu in balad'a prima figurédia paserile Cuculu si Turturic'a, intr'a dou'a unu barbatu urîtu si o femeia frumósa anume Chiralin'a, intr'a trei'a unu mosînégu betranu si o féta tinera, in legend'a publicata de d-lu T. T. Burad'a figurédia Mierl'a si Sturdiulu.

In tóte patru piesele acestea partea barbatésca voiesce a castigá iubirea partii femeiesci, dara nu isbutesce nimic'a, cà-ci e respinsa; astfeliu resultatulu e in fiacare piesa mai acelasi.

Noi, de asta-data, vomu lasá baladele amintite la o parte, si ne vomu ocupá numai cu legend'a, alu carei coprinsu e urmatoriulu:

Intr'o Joi de demânétia, pe candu afara erá innouratu si-o cétia grósa si negurósa se respandise pe suprafati'a pamentului, pe candu mai tóte paserile stá ascunse, unele lànga cuiburile loru, éra altele in alte locuri retrase, cá se nu se incarce de bura si se se împle de frigu, pe candu fiacare cautá cum s'ar potea mai bine scutí de asprimea timpului, pastrandu cea mai adenca tacere, pe atunci, dintre toti acesti locuitori placuti si veseli ai paduriloru si verdisiului, numai singure doue paserele, asiediendu-se fatia in fatia pe doue ramurele, se aflau intr'o cérta fórte infocata.

Si óre ce feliu de paseri se fia fostu acestea?

Erau: Mierl'a si Sturdiulu.

Sturdiului, se vede cà i-a cadiutu Mierl'a la ànima, a indragostit'o, si in focului iubirei sale, uitandu cu totulu de asprimea timpului si nesciindu singuru

[1]) V. Alecsandri. Poesii pop. ale romaniloru. Bucuresci. 1866. p. 7.

[2]) S. Fl. Marianu. Poesii pop. rom. tom. I. Cernauti. 1873. p. 96.

[3]) M. Pompiliu. Balade pop. rom. Iasi. 1870. p. 16.

si taia barbatesce din banditii bulgaresci; spiritele se irrita totu mai tare, pàna candu representantele Romaniei in capital'a Sofi'a isi ia paspórtele si vine acasa. In Dobrogea curge unu micu resboiu de guerilla, cá si celu dintre montenegrini si arnauti, dintre greci si turci, dintre turci si bulgari in Balcani. Pentru-ce trecu mereu oficiari si soldati muscali preste Dunare? Nu cumva cá se curga sange mai puçinu?

Diplomati'a européna a spartu tractatulu russo-turcescu inchiaietu la St. Stefano in Dec. 1877. Russi'a este decisa a'lu restabili, inse cu unu adaosu fórte bogatu. Atunci nu a pretinsu domni'a preste Constantinopole, nici cá turcii se ésa cu totulu din Europ'a, nici cá trupele austro-unguresci se nu intre in Bosni'a si Hertiegovin'a. De aci inainte le va pretinde si va luptá infricosiatu pentru tóte acestea. Gubernulu actuale alu Romaniei tinde neincetatu la neutralitate cá cea belgiana, si barbatii sei de statu, Brateni, Cogalniceni, Ghiculesci, Boieresci etc. batu érasi pe la usile cabineteloru; insusi Carolu I merge in persóna spre a se intielege cu cine-va asupra situatiunei. Russi'a nu voiesce se audia de nici-o neutralitate, ci dice: „O Romania, doue Transilvanii si doue porturi la mare pentru Chiaiea Mariloru, care este Constantinopolea.“ Grigorie Sturdza este acilea, pentru-cá se formedie inpregiuru de sine partid'a russésca si la timpulu seu se dea tierei flacari.

Acésta este situatiunea de façia. Care va fi cea de mane, o cunósce numai celu Atotusciutoriu.

Diplomati'a austriaca.

Activitatea noului ministru de esterne baronulu Haymerle a fostu si este pàna acuma atàtu de tacuta si misteriósa, in càtu nu se vorbesce mai nimica despre densa, cá si candu monarchi'a s'ar fi aflandu in periód'a pacei eterne. Acésta inpregiurare inse, nu ne póte nici-decum linisti in privinti'a politicei esterne a monarchiei Austro-Ungariei, careia in toti timpii i-au placutu a lucrá tiptilu si a surprinde lumea prin fapte inplinite, la care nu s'au asteptatu. Istori'a mai recenta a Austriei este plina de astfeliu de surprinderi, cari se paru a fi domeniulu esclusivu si favoritu alu diplomatiei austriace.

Incepéndu dela revolutiunea din Juliu 1848 subt regele Louis Filipu in Franci'a si pàna in dilele nóstre, evenimentele istorice petrecute in Europ'a aprópe fàra esceptiune, séu cà nu au fostu prevediute de càtra diplomati'a austriaca, ori cà ele au luatu o desvoltare si s'au terminatu intr'unu modu, la care ea nu se asteptá, silind'o astfeliu a primi si a indurá tóte consecintiele aceloru evenimente, care in cele mai multe casuri au fostu in defavorulu Austriei.

A prevedea, insemnédia inse a gubernâ. Acésta este o vechia si elementara maxima a ori carui gubernu bunu, liberu si independentu in actiunile sale. Prevederea n'au fostu inse calitatea distinctiva a diplomatiei austriace, ci din contra, istori'a celoru 30 de ani din urma ne ofere o multime de probe necontestabile ale unui fatalu miopismu, de care au suferitu acei barbati de statu si diplomati austriaci, cari au fostu chiamati a conduce destinele imperiului absburg-lotaringicu.

Principele Metternich n'au prevediutu nici revolutiunea francesa si nici revolutiunea austro-ungara din 1848. Urmatorii sei au fostu surprinsi prin lovitur'a de statu din 2 Decembre a lui Napoleonu III, prin catastrofele dela Solferino, Magent'a si Sadow'a. Comitele Beust au fostu surprinsu si desteptatu din reveriele sale diplomatice si pacificatóre prin teribil'a canonada dela Sedan, éra comitele Andrássy capitulà inpreuna cu Osman Pasia la Plevn'a, pentru cá se duca armat'a austro-ungara preste Serajewo la o noua catastrofa, ce se prepara in dosulu celui mai apropiatu viitoriu, si alu carei nume este inca necunoscutu.

Aceste prediceri fatalistice nu sunt inventate de noi, ci ele sunt presimtite in modu instinctivu de càtra tóte popórale monarchiei si ele si-au aflatu espressiune in modu destulu de autoritativu si de repetite-ori, nu numai de pe tribun'ă parlamenteloru, ci si in press'a interna si straina, ale carei priviri nu sunt intunecate si inpajanginite de nebulós'a si eterisat'a atmosfera, ce domnesce in cabinetele diplomatiei, asia numite de professiune.

Cu puçine esceptiuni Austri'a pàna la 1866 n'au facutu si n'au urmatu politica de cucerire, ci ea s'au multiumitu a isi intinde fruntariele imperiului seu prin casatorii bine combinate, prin mosteniri si prin tractate. Resbelele sale au fostu séu resbele de recucerire, séu de aparare. Numai dela resbelulu dela Schleswig-Holstein, — acésta diabolica cursa ce i-o intinsese Prussi'a, — monarchi'a austriaca parasi politic'a sa traditionala, éra dela 1866 incóce se hazardà pe lunecós'a panta a politicei de cucerire, incercandu-se la inceputu a face cuceriri morale pe terenulu economicu in Orientu, éra dela Congressulu din Berlin incóce, s'a angajatu si la cuceriri teritoriale, pe contulu Turciei a bunului seu amicu si protegiatu de odinióra.

Astadi Austri'a urmandu parol'a data ei de càtra principele de Bismark, se prepara si este gat'a a isi intinde dominatiunea sa pàna la tiermurile marei egeice. Urmandu inse acestei directiuni, abstragéndu dela statele dunarene, pe cari se incérca parte a le intimidá, parte ale atrage prin aliantie in sfer'a interesseloru sale, precum suna terminulu diplomaticu inventatu nu de multu, Austri'a mai curendu séu mai tardiu se va intalni la unu punctu datu cu Russi'a.

Dupa caderea Turciei, aceste doue state se voru aflá fatia in fatia cá rivale pentru dominatiunea si supremati'a ce si-o aróga fiacare din ele asupra Orientului. Consultandu statistic'a si portandu contu de nouele formatiuni de state pe peninsul'a balcanica, lesne ne vomu potea convinge despre inegalitatea fortieloru acestoru doue state. Russi'a de si cea mai poternica, totusi pentru cá se evite unu conflictu sangerosu cu fostulu seu aliatu de pe timpulu aliantiei celoru trei imperati, va fi facutu Austriei propuneri de inpartire pacínica si fratiésca a Orientului. Austri'a séu cà n'au aflatu propunerile Russiei destulu de suficiente, séu cà pretinde cu multu mai mari compensatiuni decàtu este dispusa Russi'a a i acordá, destulu cà la aparintia se afla in frontulu, éra nu alaturea cu Russi'a. Mai probabilu inse este, cà principele de Bismark, care se teme de o aliantia russo-francesa englesa, la care s'ar potea alaturá si Itali'a, intrebuintiédia tóte mijlócele sale, pentru-cá se inpedece o intielegere intre Russi'a si Austri'a, pentru cá acésta se fia avisata in casulu unui conflictu, la ajutoriulu si spriginulu materialu si moralu alu Prusso-Germaniei.

Din cele espuse pàna aci, vedemu cà imperiulu austro-ungaru deviandu dela politic'a sa traditionala, nu numai cà nu si-au maritu prestigiulu in afara, ci luandu asupra sa rolulu de icu isolatoriu intre pangermanismu in panslavismu, s'au espusu la pericolulu de a fi sfarîmatu la prim'a ciocnire ce va avea locu intre aceste doue elemente poternice. Pentru Prusso-Germani'a, care se astépta si trebue se se tiena in garda, fatia cu ataculu ce isi inchipuesce cà o astépta din partea Franciei, este de unu interessu vitalu, cá Austro-Ungari'a se i servésca de avangarda contra Russiei.

Acésta se pare cà numai diplomati'a austriaca nu o vede si nu o scie singuru si numai pentru cà lucrulu este prea claru, prea cu ochi si cu sprincene si pentru cà, precum s'au disu, prevederea este talentulu ingropatu alu diplomatiei austro-ungare.

Camilu.

Dela adunarea generala a Asociatiunei transilvane etc.

Oratiunea salutatóre de functionari si de membri ai Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu la podulu Ariesiului dela Turd'a:

„Ilustrissime domnule vice-presiedinte! Prea onoratu comitetu centrale! si onorati membrii ai Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu!

Scirea decisiunei aduse de càtra adunarea generale a Asociatiunei in 4 Augustu a. tr. la Seghisiór'a: cumcà adunarea generale a XIX-a a Asociatiunei romane est-anu se va tinea la Turd'a, de multa bucuria a implutu ánim'a inteligintiei romane si a poporului romanu din opidulu Turd'a si din intrég'a prefectura Turd'a-Ariesiu.

Ér' astadi candu numit'a inteligintia si poporu are rar'a norocire de a vedea dusa in deplinire decisiunea intrunirei, rar'a norocire a potea salutá si primí in mijloculu seu pe Ilustritatea Vóstra, nu numai cá pe vechiulu, constantulu si zelosulu aperatoriu alu causei nationale romane din partea Carpatiloru sudici, ci totodata si cá pe vice-presiedintele Asociatiunei transilvane romane literarie si culturale, pe carea acum de 10 ani ati condus'o in afacerile sale salutarie cu multa tactica si intieleptiune, rar'a norocire de a potea salutá si primí in mijloculu seu pe prea onoratulu comitetu centrale alu aceleiasi Asociatiuni, nespusu multu meritatu pentru neobosinti'a in prefacerea agendeloru ei, si pe onoratii membrii ai Asociatiunei, carii multu sacrifica din averea sa materiale si sciintifica spre ajungerea sublimului ei scopu, — cine este in stare se dea espressiune suficiente emotiunei de bucuria, de carea astadi trasalta ânim'a romaniloru din opidulu Turd'a si giuru!

Nici fàra causa acestu entusiasmu de bucuria, cà-ci acum pentru romanii din Transilvani'a afara de sant'a loru religiune ce o professédia ei, nimicu mai salutariu, consolatoriu, si mantuitoriu cá institutulu Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, alu carei scopu finale este: ridicarea natiunei romane transilvane la acelu gradu de cultura, care ilu recere in toti ramii vietiei publice si sociale, binele ei si alu patriei si prin acésta a inaltiá si sustinea stim'a, reputatiunea si prestigiulu romanimei intre natiunile culte ale gloriosului imperiu austro-ungaru, si ale betranei Europe.

Prin aceste consideratiuni, inteligint'a si poporulu romanu din opidulu Turd'a si juru, entusiasmatu in vi'a sperare de a ajunge càtu mai curendu tint'a marétia, si salutaria a Asociatiunei nóstre, isi ia placut'a permissiune a dá tóta posibil'a espressiune a bucuriei sale extra-ordinarie, la acésta solemne primire in mijloculu seu, a functionariloru si a membriloru Asociatiunei, prin cuvintele:

Bine ati venitu Ilustrissime domnule vice-presiedinte! spre a conduce cá in trecutu si acum,

---

Mierl'a, nesciindu singura de unde a ajunsu la unu complimentu asia de frumosu?... cum si din ce causa se lauda Sturdiulu cà-i va stricá cuibulu, de óre ce ea nu'lu superase mai nainte cu nimic'a, intr'adeveru cà se manià si privindu la densulu nu se potu rabdá de-a nu'lu infruntá, numindu-lu Haramgiu, besîliu si strainu in lume, si-ai dice:

„Sturdie, Sturdiule,
Haramgiule,
Tu besîliule
Strainu esti pe lume,
Tu scí ast'a bine,
Dà-mi tu mie pace,
Cà eu m'oiu preface
In turta frumósa
In cea vatra arsa,
De tine-oiu scapá
Nu me-i mai catá!“

Dar!... cum se n'o caute!...

Sturdiulu, cum am disu, si-a pusu ochiulu pe Mierla, cà-ci, sîrét'a, erá frumósa, si-apoi... cine-i frumosu nu scapa asia... numai cu un'a cu doue... Elu i dise:

„Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face
Negru vatrarasiu
Cá unu carbunasiu,
In spudia-oiu intrá
Preste tine-oiu dá,
In mani te-oiu luá
Si te-oiu scuturá,
Si te-oiu insielá
Si te-oiu sarutá!“

Cugetà Mierl'a mai nainte, cà daca 'i va spune Sturdiului, cà ea se va preface in turta frumósa si se va ascunde in vatr'a focului, va scapá de densulu, dar s'a insielatu. Si acuma, vediendu cà lui nu'i pasa atàta de cuibulu ei, ci mai cu séma cá s'o insiele, se'i fure unu sarutatu, apoi mai aducéndu-si aminte si de gur'a cea rea a mamei Sturdiului, de care nu mai sciá singura in cotro se apuce, devení si mai infuriata si cuventà:

„Sturdie, Sturdiule,
Haramgiule,
Tu besîliule,
Strainu esti pe lume,
Tu scí ast'a bine,
Eu de gur'a ta
Si de-a mama-ta,
Unde se me ducu,
In cotro s'apucu,
In campie,
In pustie!
Eu me voiu preface,
Pulbere m'oiu face,
M'oiu amestecá
De tine-oiu scapá!“

Sturdiului inse nici cà-i pasá de cuvintele acestea. Ba! din contra, voindu a-i aratá, cà nici intr'acestu modu nu va potea scapá de densulu, i vorbesce:

„Merlitia, Merlitia,
Pasere pestritia,
Si eu me voiu face
Si me voiu preface
In vîrteju de noru
La tine se sboru,
Preste tine-oiu dá,
Pulbere-oiu luá,
Susu m'oiu ridicá
Si te-oiu venturá,
Preste tine-oiu dá
Si te-oiu insielá
Si te-oiu sarutá!“

(Va urmá.)

adunarea generale a Asociatiunei nóstre literarie cu innascut'a-ve tactica blanda, pacifica si sapiente, asiste-ve cu ajutoriulu seu Domnulu celu ce a facutu ceriulu si pamentulu, intru multi ani se traiti.

Bine ati venitu prea onorati functionari, si oficiali! ai biroului séu comitetului centrale alu reuniunei nóstre salutarie, cá in fati'a acesteia cu frunte senina si consciintia linistita se ratiutinati despre activitate-ve, si resultatulu ei din anulu ce espira, si asia se convingeti deplinu atàtu pe membrii ei, càtu si pe intregu publiculu romanu, mai pe tóta lumea despre marea interessare a d-vóstra pentru progressarea Asociatiunei, apoi acurat'a, drépt'a si consciintiós'a administrare a fonduriloru ei, intru multi ani se traiti.

Bine ati venitu si d-vóstra, onorati membrii ai Asociatiunei nóstre! carii sacrificati averea, sciinti'a, timpu si ostenél'a pentru prosperarea ei, si asia pe altariulu natiunei romane, alu patriei ei, si alu binelui publicu aduceti sacrificiulu celu mai sublimu ce se póte dela omu; fia cá numerulu se vi se urce càtu mai curendu celu puçinu la celu alu sufleteloru romane din Transilvani'a. Intru multi ani se traiti! Am disu."

Turd'a, 6 Augustu 1880.

Jacobu Lugosianu
v.-protop. gr. cath.

Multiamimu rever. sale domnului protopopu pentru inpartasirea acestui discursu caldurosu. Totu asemenea placere ar face lectoriloru on. dn. Simionu Popu, daca ar publicá cuventarea sa pronuntiata la gara in audiulu multimei de poporu adunatu cu acea ocasiune din comunele vecine si insetatu de invetiatura sanetósa, precum si respunsulu datu presiedintelui de càtra onor. dn. dr. Ioanu Ratiu dupa deschiderea adunarei in numele confratiloru din Turd'a. Totu asia si elocent'a predica a rever. dn. Z. Boiu tînuta in s. biserica gr. orient. din locu a dou'a di. Manifestatiuni cá acestea de ocasiune, sunt cu o garantia mai multu pentru viitoriulu Asociatiunei.

S'au asteptatu dela noi, cá se fimu consacratu o pagina si la descrierea convenirei din sér'a de 7 Aug.; dara inbuldiél'a fusese asia de mare, in càtu necum corespundentii nostrii, dara nici o suta alti barbati n'au fostu in stare de a strabate in locálu, carele in partea sa cea mai mare fusese ocupatu de dame. Ne mai lipsescu si informatiuni speciali despre activitatea d-loru membrii ai comitetului locale. Totu ce mai suntemu in stare de a mai comunicá, este o scrisóre din 19 Aug., in care unele informatiuni date despre adunarea secuiloru tînuta in urm'a adunarei romanesci totu in Turd'a, se mai insémna acestea:

„Dómn'a Elen'a S. Ratiu, nasc. Molnaru, a executatu unele piese pe piano intre aplausele auditoriului. Asemenea dn. Beniaminu Popu fu aplaudatu pentru genial'a manuire a arcului pe vióra. Declamatiunea d-lui Nic. Ratiu a fostu bine alésa si ascultata cu multa placere. Monografi'a Turdei, compusa si pronuntiata de dn. Sim. Popu, pe lànga ce tinù incordata atentiunea ascultatoriloru, ii face onóre d-sale si compatriotiloru sei. Discurse si dissertatiuni instructive placu publicului nostru, éra nu dispute seci si sarbede, asupra processeloru verbali, cá celea din adunarile marcali invetiate dela „nemesii din comitate," numai cu scopu, cá se nu se aléga nimicu din adunari.

„Despre comitetulu locale nu sciu se ve spunu mai multu, de càtu cà acela fusese compusu din partea mare a inteligintiei nóstre dela Turd'a si din càteva comune vecine, apoi inpartitu in subcomitete. Toti cá unulu isi inplinira missiunea luata asupra'le, dara nici unii nu voru se fia numiti; este inse preste potintia a nu memorá eminentele resultate ale ostenéleloru on. dn. pretoru Vas. Mog'a, cá si neadormitele ingrijiri ale d-loru Lugosianu, D. St. Siulutiu, Filipescu, Vladutiu si toti ceilalti.

„Partea ce are cas'a si famili'a d-lui dr. I. Ratiu din resultatele acestei adunari, n'am se vi-o descriu eu, dupa-ce o ati vediutu si cunoscutu d-vóstra. Intre cei ce au escellatu in ospitalilate, numeramu cu multa placere pe on. domnu inspectoru reg. de scóle, consil. Grigoriu Moldovanu."

Corespondentie particularie ale „Observatoriului".

— Naseudu, 20 Aug. 1880

A séra am fostu la balulu academiciloru din districtulu Naseudului. Aniversarea nascerei Maj. Sale, prea bunului nostru imperatu, se serbédia in intregu tînutulu acesta cu mare pietate si cu multa ceremonia in fiacare comuna romana. Bravii nostrii granitiari, astadi, cá si in timpii anteriori, escelédia prin manifestari de alipire càtra august'a casa domnitóre, de aceea serbatorile imperatesci sunt pentru densii adeverate serbatori de bucuria si veselia.

De trei ani incóce, diu'a nascerei M. Sale Imperatului a devenitu si mai spendida. Junimea academica romana adeca, càtu a absolvatu gimnasiulu de aici, arangédia pe fiacare anu, in diu'a acésta, càte unu balu, care in estu-anu a intrecutu tóte asteptarile. Intemplarea me aduse pentru prim'a óra in Naseudu. Candu am intratu in sal'a balului, am remasu uimitu de frumós'a privelisce, ce mi se presentà inaintea ochiloru. Publiculu alesu erá atàtu de indesuitu, in càtu abia te poteai misicá unulu pe lànga altulu. Amabilele dantiatóre, pardonu! junii dantiatori, erau confundati in privirile farmecatóre ale dîneloru seducatóre din apropiarea loru. Nu intrebati ce'si siopteau parechile fericite si ce insemnau privirile loru tacute, aceste sunt taine, pe cari numai sbaterile ánimei le póte traduce si cari pén'a unui raportoru nu le póte descrie. Joculu se executá in doue sale. Figurile cadrilului primu, din lipsa de spatiu, s'au jucatu alternative de càte doue colóne. Roman'a a fostu precisa. Asemenea jocurile nationali de mana, cu chiuituri, au fostu fórte frumóse. Dauna cà salele erau prea mici pentru publiculu adunatu.

Alu doilea momentu maretiu, care mi-a âmplutu ánim'a de bucuria si care mi-a storsu lacrami de multiamire, a fostu privirea inposantului numeru de inteligintia juna, ce am avutu ocasiune a vedea in sér'a acésta. Gimnasiulu nostru de aici, prin junele si vigurósele poteri professoresci, in scurtu are se devina unu centru de cultura nationala. In tóta Transilvani'a nu exista unu singuru tînutu cu atàti'a tineri academici, alu caroru numeru cresce pe fiacare anu.

In presér'a balului a trecutu pe aici la baile din Domhatu illustr'a familia a Mocionesciloru. Inteliginti'a locala o bineventà in corpore. Tinerii le presentara unu biletu de invitatiune si primira pentru scopulu balului generosulu daru de fl. 100. P.-P.

Sciri diverse.

Julian'a Grauru nascuta Ludasi, cá soçia, in numele seu si alu fiiloru sei Joanu subjude regiu cu soçi'a Elen'a, Ann'a cu soçiulu seu Rece medicu, si Paulu cu soçi'a Mari'a si a rudenieloru, cu ánima plina de dorere face cunoscuta mortea consociului seu respective parinte si rudenia,

Joanu Grauru,
vice-protopopu greco-catholicu alu Tractului Ludosiului de Muresiu,

care dupa unu morbu greu, in etate de 68 ani, si-dede sufletulu in manile Creatorului in 23 Augustu st. n. a. c. inainte de amiédi la 11 óre. Remasitiele sale pamentesci binecuventate dupa ritulu gr.-cath., in 25 Augustu dupa amiédi la 2 óre, s'au depusu spre repausulu eternu in cimiteriulu comunu din locu.

Fia-i tierin'a usióra!

M. Ludosiu, 24 Augustu 1880.

— J. Grauru a fostu unulu din acei colegi dela facultati ai redactorului acestui diariu, cu care legamintile de amicitia si familiaritate au remasu nestramutate intre tóte inpregiurarile vietiei. Cu puçine dile mai inainte fu inmormentatu la Aruncut'a, unu altu conscolariu alu loru, comitele Alexandru Karacsay (de origine croatu); cu càteva luni inainte comitele Samuilu Vass dela Tiag'a, totu de pre Campia, ambii barbati humani si ce e mai multu, romaneti, carii au cautatu totudeauna se mijlocésca inpaciuire intre acestea doue elemente; ambii inse au patit'o. — Pace Voue! Red.

— (Necrologu.) La Jasi au muritu Sambata in 21 l. c. d-n'a Olga Vogorides, nascuta principessa Sturdza (Grigorie M. Sturdza) in etate abea de 22 ani. A fostu inmormentata la biseric'a Frumósa din Jasi.

Fia-i tierin'a usióra!

— (Ministru ung. de culte si instruc. d. Aug. Trefort) intreprindiendu o caletoria de inspectiune prin Transilvani'a, au sositu in 25 l. c. si aicea la Sibiiu. A dou'a di d-lu ministru au primitu visit'a autoritatiloru civile si bisericesci; au visitatu institutele de invetiamentu si au facutu escursiuni in giurulu Sibiiului. De aicea d. ministru va plecá la Brasiovu.

— (Reinviiarea Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur'a poporului romanu.) Pre càtu fusese de simtita dorerea comuna a romaniloru inainte cu càtiva ani, din causa cà Asociatiunea romanésca din Aradu isi sistase activitatea sa, precum se parea, pentru totudeauna, tocma pe atàta ne bucuramu astadi, dupa ce primiramu dilele acestea unu exemplariu din adress'a directiunei de dato 2 Juliu c. n. 1880, prin care se notifica reorganisarea acelei Asociatiuni, a carei activitate nu ar fi trebuitu se incetedie nici-odata. Curatu se dice in acea publicatiune, cà si ací a fostu érasi man'a fericita a episcopului Metianu, care scóse Asociatiunea aradana din noianulu uitarei. Si pàna candu ne va permite spatiulu a reproduce acea adressa, dorimu dela baierile ânimei nóstre successele cele mai fericite Asociatiunei din Aradu, nu pe ani, ci pe secoli inainte.

— (Espositiuni magiare.) In fine dupa 50 de ani, de candu com. Stef. Széchenyi a strigatu la urechile natiunei sale, cá se se apuce si ea de lucru, astadi incepe a pune ceva pretiu mai mare si pe industria, éra nu totu numai pe domnia. Proba invederata espositiunile nationali care se deschisera de doui ani incóce la Seghedin (inainte de catastrofa), la Alb'a-regala (Székesfejervár), Cïaba si in dilele acestea la Aradu. Este inse de insemnatu, cà si pe la locurile acelea maioritatea concurentiloru la espositiuni cu manufacturi si fabricate, se compune din alte nationalitati, anume in lini'a prima germani, apoi slavi, dupa care vinu magiarii.

— (Nici in biserica romanésca romanesce?) Diariulu „Szabadság" dela Oradea in Nr. seu 161 din 22 Aug. a. c. se mira fórte, cà romanii din comun'a Beelu au cutediatu se cante in 18 Aug. in biseric'a loru, himnulu imperatescu in limb'a loru nationala romanésca, apoi are fruntea se denuntie si se acuse pe romani la ministeriu cu nelealitate! Dela 1839 adeca tocma de ani 41 din dilele imperatului Ferdinandu, se canta himnulu imperatescu asia numitu poporanu (Volkshymne). compusu in limb'a romanésca, in tóta Transilvani'a et Partibus, la tóte ocasiunile. Si unu diariu cá acela inca totu mai cutédia a se titulá „Szabadság" (Libertate)? Nu Szabadság, ci Zsarnokság (Tirania) este adeveratulu titlu ce merita elu. Bine se se scia, cà si acelu diariu este unulu din organele kossuthiane, nu numai antidualisticu, ci si antidinasticu. Se pare inse cà le mai pasa si de altu ceva calviniloru kossuthiani din comitatulu Biharu: cá se faca din fetiorii loru càtu mai curendu popi si dascali in comunele romanesci, càte sunt dotate mai bine cu venituri bisericesci si parochiali. Óre mai vedu si mai audu clericii din diecesele romanesci respective acelea urlete ale balauriloru, asupra carora suna exorcismele S-tului Vasilie?

Cu aceeasi ocasiune fanaticii din Biharu protestédia, cá himnulu imperatescu se nu'lu mai cante nimeni in Ungari'a. Acestea se intemplara pe la Biharu totu pe candu strengarii dela Clusiu sparsera ferestrile la generalulu Demel, din causa cà arborase bicolórea imperiala négra galbena, care este si a armatei.

Si inca totu se mai afla romani gagauti, nauci, inspirati de acea libertate asiatica, de acea satira amara a libertatiei adeverate! Se pare in adeveru, cà au dreptu acelea diarie din Vien'a, care tînu cà kossuthianii prepara barbatesce unu altu 1848. (Deutsche Zeitung, Fremdenblatt, Presse etc.)

— (Romanii sunt numai gunoiulu popóraloru = csak szemétje a népnek). Acestea cuvinte le aflamu in primulu din „Kelet" Nr. 193 din 24 Augustu, cá dise de càtra ungurii din comitatulu Bereg in Ungari'a, candu vinu la Transilvani'a in tînuturile Clusiului si pe asia numit'a Campia, cá se cumpere boi dela locuitorii romani. Totu „Kelet" constatà si din partea sa, cà nu e nici o placere a petrece in satele romanesci din acelea regiuni ale Transilvaniei.

Vede ori-cine, cà acestea insulte suna in parte mare si la adress'a cleruriloru romanesci. Noi din partea nóstra respingemu partea prima a insultei cu tóta urgi'a de care suntemu capabili, éra partea a dou'a o acceptamu, inse numai cá se o trantimu in fati'a colegiloru dela „Kelet." Mai tóte comunele rurali din comitate si mai virtosu din Campia au fostu pàna in a. 1848 comune iobagesci asia, cà cele mai multe case de locuitu erau proprietati ale senioriloru, si anume ale familiiloru de grafi si baroni cá Bánffy, Teleki, Bethlen, Rhédei, Kemény, Vass, Kornis, Bornemisza, Apor, Toroczkay, Balintith, etc. etc. Nu locuitorii iobagi isi faceau casele, ci deregatorii, provisorii si prefectii curtiloru boieresci, séu daca le si faceau iobagii, materialulu ilu dedeau ceia, si ce materialu? càteva cara de nuiele, lutu, paie séu tresthia si cas'a erá gat'a. Dara si candu facea casa iobagiulu, elu dela 1785 incóce nu erá siguru pe mai multu de unu anu cà va locui intrens'a, cà-ci domnulu ilu potea scóte la St. George sub unic'a conditiune, cá se'i dea de scire tómn'a la St. Sofia (St. Mihaiu 17/29 Sept.) O casa iobagésca, fia fostu càtu de buna, se platea

numai cu càte 40 fl. Nebuni erau iobagii cá se'si faca case de pétra séu caramida de càte 1000 fl.? De pétra? Pàna la imperatulu Josifu II necum casa, nici biserica de pétra nu le erá permisu iobagiloru cá se'si edifice. Urmare prea firésca a robiei iobagesci, cà-ci daca seniorulu isi vindea pe robii sei, séu daca spargea satulu, biseric'a de lemnu o desfaceau si duceau cu sine; pe cea de pétra nu o poteau transportá. Erau inse si ratiuni politice si strategice, cá iobagii se nu aiba nici-unu edificiu solidu, cá nu cumva se le vina vreodata in minte a se si mai apará de tirani. Urmele sclaviei antice si ale sclaviei negriloru trebuiá se se védia pretotindeni. Sciti cà la asiati, la elini si romani sclaviloru nu le erá permisu nici macaru se intre in vreunu templu, necum se'si edifice ei pe alu loru.

Urîte sunt satele iobagesci ale romaniloru, dara cu nimicu nu sunt mai frumóse cele iobagesci ale magiariloru, celu multu cu càte o biserica catolica séu calvinésca mai frumósa. Si locuintiele nemesiloru magiari si ale popiloru magiari din Campia, cu càtu sunt mai bune? Pe acestea romanii nostrii margineni, moroieni si bàrsani, càtu tîne din pregiurulu Orasciei pe sub pólele muntiloru, pe teritoriu liberu, pàna colo susu la Branuri si Sacele, nu le-aru primí nici de grasduri pentru cai si boi. Atàtu este de mare diferenti'a intre teritoriu liberu si intre celu iobagitu! 104 si respective 208 dile cu vite tragatórie lucrá iobagiulu la tiranulu seu si alte 21 de dile la comítatu, mai dá si dieciuiéla, platea si tóte impositele; candu si din ce erá se'si faca sate, buna-óra cá cele sasesci? Dara unde sunt paduri, unde pétra si caramida, unde cali asternute in Campia? Acea aristocratia, de si, anume dela 1514 (G. Dozsa, J. Zapolya) a fostu atotu-potente, nu a facutu nimicu pe lume pentru cultura, civilisatiune si prosperitatea publica. Vedeti chronicele tierei si aflati, cà pàna inainte cu 150—200 de ani mancá si ea mai multu cu linguri de lemnu, din blide próste si bea vinu acru din óle nesmaltatate, de pe la Jar'a si de airea.

Romanii „gunoiulu“ popóraloru? Voi inse din acestu „gunoiu“ ve recrutati cu adeverata furia, spre a ve inmultí numerulu. Din acestu „gunoiu“ scóte imperatulu in tóte campaniile mari càte 100 si mai bine de mii ostasi devotati. Barbati de statu, oficiari, episcopi si canonici, cá fratii Mehesiu, fratii Vajda, Costa, Orosu, Lemeni, Filipanu, Stoic'a, generalu Caliani, Petru Maioru, Teodoru Popu, Ratiu unchiulu si nepotulu, Vas. Lad. Popu, fratii Bohatielu, Moldovanescii, Butenii si sute altii, au esitu din acelea „gunóie“ ale Campiei transilvane.

Cautati-ve voi gunóiele pe airea, incepéndu dela M. Sigetu, mai in tóta Ungari'a de susu, chiaru si in comitatulu Bereg, Sabolciu etc., de unde emigra locuitorii in Americ'a. Cautati „gunóie“ in tóta Galiti'a, unde ómenii siedu cu vitele la unu locu si fumulu ese pe usia in lipsa de urlóie (hórne). Cautati in Silesi'a, unde nu numai vac'a, ci si porcii si gainele siedu cu ómenii la unu locu.

Da, este prea adeveratu: s'au incercatu tóte in 400 de ani spre a nimici elementulu romanescu, ci nu s'a potutu si nu se va potea in veci. Suferintiele nóstre sunt fàra numeru si fàra nume, ele inse numai càtu ne-au retînutu in calea civilisatiunei, dara nu au fostu in stare se ne infranga. Astadi operédia usurari'a, vinarsariile jidovesci alaturea cu stratagemele feudalistice, urbariali, de comassatiuni, segregari, proportionari si càti alti termini barbari din latinitatea de feru a evului mediu; dara bunu e D-dieu, poporulu nostru va mai sci resiste inca si la acelea lovituri si bufnituri selbatice.

— (Premiatii romani in strainetate.) Diarele din Paris publica listele complete ale eleviloru premiati in liceele Capitalei Franciei. In acele liste se afla si urmatórele nume romane:

„La liceulu Loius-le-Grand“: class'a III, Grecénu si Rahtivanu; class'a IV, Isvoranu.

„La liceulu Fontaines“: Div. sup. Cretiulescu si Cuza, div. de gram., Ganescu.

„La gimnasiulu Fontenay-aux-Rois (S-te Barbe)“: Costica C. Polizu, care a avutu premiulu generalu alu classei si 8 premie si Jonelu C. Polisu.

Bibliografia.

In timpulu din urma ni s'au mai tramisu urmatórele publicatiuni:

— O caletoria in Dobrogea de Teodoru T. Burada. Jasi 1880. Unu volumu pe 277 pagine 8° mare. Coprinsulu acestei interessante publicatiuni este: — O caletoria in Dobrogea, — Plugusiorulu, — Colinde, — Cantece betranesci, — Doine, — Hore, — Bocete, — Descantece. Pretiulu 2 lei n.

Acelasiu autoru au mai publicatu o brosiura:

— Despre crestaturile plutasiloru pe cherestele si alte semne doveditóre de proprietate la Romani. Jasi 1880. Pretiulu 1 l. n.

— Siematismulu veneratului cleru alu archidiecesei metropolitane greco-catholice alu Albei-Juliei si alu Fagarasiului pe anulu 1880. Blasiu 1880.

Din publicatiunile biuroului de statistica din Romani'a ne au mai venitu:

— Statistic'a penitentiara pe anii 1876 si 1877. Bucuresci 1880.

Pretiurile cerealeloru
si altoru obiecte de traiu au fostu la
24 Augustu st. n. in Sibiiu:

Grâu, dupa cualitati	1	hectolitru	fl. 7.——8.—
Grâu, amestecatu	1	„	„ 5.50—6.50
Secara	1	„	„ 5.10—5.50
Papusioiu	1	„	„ 4.80—5.20
Ordiu	1	„	„ 4.20—4.60
Ovesu	1	„	„ 2.30—2.70
Cartofi	1	„	„ 1.10—1.30
Mazare	1	„	„ 6.50—7.50
Linte	1	„	„ 11.—12.—
Fasole	1	„	„ 6.——7.—
Lardu (slanina)	50	Kilogram.	„ 36.—38.—
Untura (unsóre topita)	50	„	„ 30.——.32
Carne de vita	1	„	„ —.46
Oua 10 de			—.20

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).
12 Augustu st. v. 1880.

Obligatiuni rurali din 1864 convertite cu 6%	l.	86.3/4 b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	„	108.— „
Obligatiuni dominiali cu 8%	„	102.1/2 „
— Creditu fonciariu rurale cu 7%	„	99.3/4 „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„	91.3/8 „
Inprumutulu municipale alu capitalei din 1875 cu 8%	„	98.1/2 „
Actiunile caliloru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„	55.20 „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„	95.— „
Prioritati cu 8%	„	—.— „
Actiunile bancei Romani'a din 1869	„	295.— „
Daci'a, comp. de asecur. din 1871 act. (fr. 500) 8%	„	215.— „
Romani'a, compania de asecur., din 1875 cu 8% act. (200 l.) platitu 100	„	72.— „
Rent'a romana din 1875	„	76.— „
Diverse:		
Argintu contra auru		4%
Bilete hipotecarie		2 1/2%
Florini val. austriaca	„	2.14 „
Rubl'a de chartie	„	2.70 „

Nr. 2299—1880. (23) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de càte 84 fl. v. a. usuate de Ioanu Circ'a juristu absolutu si Teofilu Ratiu technicu absolutu; — pentru 3 stipendie de càte 63 fl. v. a. usuate de Alesandru Popu juristu, Justinu Colbazi medicinistu, si Juliu br. Popu gimnasistu; — si pentru 1 stipendiu de 60 fl. v. a. usuatu de Aureliu Nemesiu farmacistu, tóte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeonu Romantiai, parte devenite curatu vacante, parte declarate de atari pentru nelegitimarea despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu pe terminulu prefiptu, prin acésta se escrie pàna in **15 Septembre** a. c. st. n. concursu.

La stipendiele preatinse potu concurge:

1. Numai acei tineri studenti romani pauperi, cari sunt nascuti in marele principatu alu Transilvaniei.
2. Cari din studie au calculi de eminentia si portare morale buna.
3. Dinpreuna cu auditorii de medicina si de jura aceia, cari se voru aplicá la scientiele reali, precum technica, montanistica si silvanistica.
4. Dintre concurenti voru avea preferintia „ceteris paribus“ cei de origine nobili si consangeni piului fundatoriu.
5. Dela concurenti se cere, cá testimoniele scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dea in origine ori in copia autenticata, se produca carte de botezu, — ér' atestatele de paupertate se fia provediute cu subscrierea antistiei comunali politice si a parochului respectivu, si intarite cu sigilulu comunale si alu parochului, precum si cu subscrierea oficiului politicu de cercu, ér' in cetati si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfeliu adjustate, se le substérna pàna in terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu in Blasiu, din siedinti'a consistoriale tînuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880. (24) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 1 stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioanu Bobu, usuatu de Marianu Peculea gimnasistu absolutu, prin acésta se escrie concursu pàna in **15 Septembre** a. c. st. nou.

La acestu stipendiu potu concurge tineri studenti de nationalitate romana gr.-catholici, nascuti in Transilvani'a, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu si paupertate, pe terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tînuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880. (25) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Petru Maioru, usuatu de Grigorie Maioru gimnasistu absolutu, prin acésta se escrie concursu pàna in **15 Septembre** a. c. st. nou.

Competitorii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu testimonie scolastice, atestate de botezu, precum si testimoniu de paupertate legale, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Dintre competitori, cei in relatiuni de consangenitate cu piulu fundatoriu voru avea preferintia.

Din siedinti'a consistoriale tînuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880 (26) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de càte 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaida si a consórtei lui Elisabet'a Folioviciu, usuate de Emiliu Vaida juristu si Ioanu Vaida elevu la scól'a civile din Deesiu, declarate de vacante din caus'a neligitimarei despre progressulu facutu in studie in decursulu anului scolasticu espiratu, prin acésta se escrie concursu pàna in **15 Septembre** 1880.

La aceste stipendie potu concurge tineri studenti de nationalitate romana, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna. Dintre concurenti voru fi preferiti consangenii piiloru fundatori.

Concurentii la aceste stipendie au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice, atestate de botezu, de paupertate si de consangenitate, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tînuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880 (27) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de càte 100 fl. v. a. din fundatiunea fericitului metropolitu Alesandru Sterca Siulutiu usuate de Aureliu Urzica gimnasistu si Flaviu St. Siulutiu, gimnasistu absolutu, si pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. totu din dis'a fundatiune, usuatu de Ilie Dancu repausatu de curendu, prin acésta se escrie pàna in **15 Septembre** a. c. st. nou concursu.

Doritorii de a obtînea vre-unulu din aceste stipendie, au de a-si trimite cererile loru concursuali instruite cu testimonie scolastice, cu atestatu de botezu si cu testimoniu de paupertate dela antisti'a comunale, subscrisu si de parochulu locale si de càtra judele processuale respectivu, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu din siedinti'a consistoriale tînuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriuiu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

• Cura pentru érna. •

• Cura pentru tómna. •

Wilhelm's
THE'A CURATITORE DE SANGE
antiartritica si antireumatica
a lui (1) 16 25
Franciscu Wilhelm,
farmacistu in Neunkirchen (Austri'a de josu),

a fostu folosita in fórte multe casuri cu resultatele cele mai bune, ceea ce se probédia prin mii de scrisori de recunoscintia, in contra sioldinei, a reumatismului, a raneloru deschise, in contra releloru invechite si permanente, a raneloru care puroiéza neincetatu, ale bubeloru pe piele, remase din morburi secsuale, bubeloru de pe corpu si din fatia, peteloru, bubeloru siphilitice, inflatureloru de ficatu si splina, dureriloru hemoroidale, galbinare, suferintieloru intensive a nerviloru, a muschiloru si a dureriloru la incheiaturi, greutatiloru de stomacu si de venturi, incuieriloru, ale udului, polutiuniloru, inpotentiei la barbati si pólele albe la femei, morburiloru scrofulóse, inflaturi ale ghinduleloru si in contra altoru suferintie. Atestatele la cerere se tramitu gratis.

Pachete inpartite in 8 dose se afla cu pretiu de 1 fl., pentru timbru si pachetare se socotescu 10 cr.

Pentru de a se apará de falsificate, se se caute cunoscutele marce brevetate si legalisate in mai multe state.

Se afla de vendiare in Sibiiu la d-nii Fried. Thallmayer si I. B. Misselbacher.

• Cura pentru primavara. •

• Cura pentru vara. •

Editoru si redactoru responsabilu: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**